

Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig

 El títol II i les disposicions que hi concordin del títol I, així com la disposició derogatòria i les disposicions finals primera, segona i tercera, van entrar en vigor el dia 16/05/2016 l'endemà de la data en què els primers saigs prengueren possessió de les seves funcions.

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2014 ha aprovat la següent:

Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig

Exposició de motius

L'execució de les resolucions judicials en matèria civil al Principat d'Andorra ha estat atribuïda des de sempre als batlles, en la seva condició d'òrgans jurisdiccionals de primera instància. Així es desprèn dels capítols IV i VI del Llibre II del *Manual Digest*, redactat l'any 1748, en què Antoni Fiter i Rossell posa de manifest que "En las Causas Civiles [...] preseheix dels dos Batlles aquell que es previngut per les parts [...] portant la sentència a son degut efecte, y Execucio dins lo termini, y Espay de 13 dias de Justicia, [10 de Justicia] y 3 de Gracia, que se Consedixen atots [...]", o que "Sidintre los referits 13 dias o diae latae sententiae no demanan les parts lletras de Apell, Expirats estos, a instancia dela part, passaran los Batlles en posar la sentència en execució [...]".

A banda del Decret dels veguers del 6 de maig de 1916, que va introduir unes normes de mínims per garantir la proporcionalitat en l'embargament dels béns del deutor i la valoració justa i adequada dels béns subhastats o adjudicats posteriorment al creditor, no és fins setanta anys més tard que, per primera vegada, es regula de manera més detallada el procediment d'execució de les resolucions judicials en matèria civil, en virtut de l'annex III del Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986. Aquesta regulació confirma l'atribució de la competència executòria al jutgador de primera instància, que, tanmateix i amb independència de les modificacions molt puntuals que van introduir els articles 93 al 96 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, fa anys que ha esdevingut insuficient i poc adaptada a les circumstàncies econòmiques i socials actuals.

En matèria administrativa, l'execució de les resolucions judicials no adquireix carta de naturalesa fins a l'aprovació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, el 15 de novembre del 1989, que fa possible per primera vegada la tutela jurisdiccional dels drets de les parts en les relacions de les persones administrades amb les administracions públiques, i de les administracions públiques entre elles. El títol V de la Llei esmentada regula el procediment d'execució de les resolucions judicials administratives, però també dels actes administratius, per part del batlle ponent de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, d'acord amb les modificacions puntuals que dimanen dels articles 182 i següents de la Llei transitòria de procediments judicials. Aquesta regulació, que una vegada més confia a la jurisdicció la potestat d'executar en matèria administrativa, presenta igualment algunes llacunes derivades del temps transcorregut d'ençà de l'aprovació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Més enllà de les mancances o inadaptacions que presenten les normes reguladores de l'execució esmentades, d'ençà de l'any 1993 s'ha anat constatant que el model establert amb caràcter general a l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, que atribueix als batlles i tribunals la competència exclusiva per executar i fer complir les decisions judicials, no permet donar una resposta satisfactòria a la problemàtica derivada del nombre cada cop més important de resolucions judicials civils i administratives i d'actes administratius que requereixen, per tal de ser executats per la via forçosa, la tutela jurisdiccional. Es tracta d'una realitat que, d'altra banda, ha empitjorat en els darrers anys com a conseqüència de la crisi econòmica i que, sense un increment substancial dels recursos humans i materials destinats a l'Administració de Justícia, una alternativa poc oportuna en els temps actuals en què cal contenir les despeses públiques, no sembla que es pugui resoldre o mitigar. De tot plegat en resulta que sovint les resolucions i els actes esmentats no poden ser executats forçosament o no ho són en un termini raonable.

L'execució d'una resolució judicial integra el dret de tenir un procés equitable en un termini raonable, reconegut a l'article 6 de la Convenció europea per a la salvaguarda dels drets humans i les llibertats fonamentals, que forma part de l'ordenament jurídic andorrà, però també el dret fonamental a la jurisdicció i a un procés degut, que consagra l'article 10 de la nostra Constitució. Així doncs, l'Estat andorrà té el deure de garantir a tota persona beneficiària d'una decisió de justícia ferma, el dret que sigui executada en un termini raonable.

És per aquest motiu que calia promoure una reforma cabdal del model existent, seguint les indicacions que ja assenyalava de forma premonitòria l'exposició de motius del Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986, segons la qual: "Una nova regulació de les execucions de les resolucions judicials fermes pretén evitar les demores que sovint es produeixen en aquest àmbit i a la vegada alliberar el Batlle d'unes funcions perfectament delegables."

Així doncs, s'ha considerat oportú traslladar la competència per executar les resolucions judicials civils i administratives fermes i els actes administratius que siguin executoris, i que consisteixin en tots els casos en el pagament d'una suma de diners, sigui inicialment, sigui amb posterioritat, a un executor especialitzat i independent, que actuï tanmateix per delegació i sota el control de l'autoritat judicial o administrativa competent, d'acord amb l'opció cada dia més estesa als països del nostre entorn, a l'efecte de racionalitzar les despeses públiques i reduir els terminis d'execució de les decisions judicials.

El nom de saig que es dóna a l'executor és un terme manllevat d'una figura existent en la nostra tradició jurídica històrica, de la qual es fan ressò tant el *Manual Digest* com el *Polítar Andorrà*, escrit el 1763 per Antoni Puig, i també La *Coutume d'Andorre*, publicat el 1904 per Jean-Auguste Brutails. Es desprèn d'aquestes obres que, històricament, els batlles van succeir els saigs, però no és menys cert que el terme llatí de saio es tradueix sovint per uixer, que és un agent executiu, motiu pel qual s'ha considerat que es tracta d'un referent oportú.

Per tant, amb la finalitat de regular la figura del saig i el procediment d'execució forçosa en relació amb el qual esdevé competent, i també per actualitzar mínimament la normativa reguladora en matèria d'execucions de les resolucions judicials civils, en l'espera de l'aprovació d'un Codi de procediment civil, s'ha promogut la Llei del saig. Aquesta Llei es divideix en dos títols, el primer dels quals consta de sis capítols, que es desglossen en quaranta-sis articles, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i sis disposicions finals.

El capítol primer del títol I regula les disposicions generals relatives a la professió del saig. El saig es defineix com el professional del dret investit de funció pública al qual es confereix autoritat per executar per la via forçosa les resolucions judicials civils i administratives i els actes administratius executoris, sota el control de l'òrgan que ha dictat aquests actes i resolucions. Seguidament, s'enumeren les altres funcions de caràcter accessori, que pot dur a terme el saig; s'estableix l'àmbit territorial d'actuació del saig i es desenvolupa el concepte d'obligatorietat del servei en relació amb la funció principal que té encomanada, i també pel que fa a una de les funcions accessòries. Després de fixar les causes d'abstenció i recusació del saig, exigents i pròpies de la seva condició, se'n regula la remuneració, sota la forma d'honoraris, i es tenen en compte les despeses originades per l'exercici de les seves funcions, que en tots els casos són impugnables davant la jurisdicció.

El capítol segon del títol I determina el procediment de fixació del nombre de saigs, els requisits que cal complir per exercir la professió, que abasten la formació acadèmica, la bona conducta i l'aptitud tècnica i la capacitació, i el règim rigorós d'incompatibilitats al qual estan sotmesos. A continuació es detalla el procediment de selecció, basat en els principis d'objectivitat, publicitat i transparència, es disposa com es duu a terme el seu nomenament i quines són les causes de cessament, i s'estableixen també les formacions inicial i continuada exigibles al saig.

El capítol tercer del títol I crea la Cambra de Saigs com a organisme de dret públic i de caràcter professional, al qual han de pertànyer obligatòriament tots els saigs, i en detalla les funcions.

El capítol quart del títol I incideix pròpiament en l'exercici de la professió del saig, establint la prohibició d'associacions per garantir la lliure elecció del professional, així com un ventall d'obligacions que pretenen assegurar l'exercici adequat de les funcions públiques que tenen encomanades els saigs. A tall d'exemple, aquestes obligacions consisteixen en la custòdia i la conservació dels expedients que tramiten, en el dipòsit en un breu termini de temps de les quantitats que perceben en l'execució de resolucions judicials o els actes administratius, o en el deure d'assegurança.

En relació amb el capítol cinquè del títol I, dedicat al control de l'activitat, es distingeix el control de les activitats d'execució que efectuen els òrgans jurisdiccionals o administratius que han dictat les resolucions o els actes executats, del control de l'activitat del saig, que és a càrrec del ministeri competent en matèria de justícia, i que es materialitza en les inspeccions corresponents i en la possibilitat de promoure un procediment disciplinari.

En aquest sentit, el capítol sisè del títol I es refereix al règim de responsabilitat. En concret, subjecta el saig a responsabilitat disciplinària i defineix l'òrgan competent per deduir aquesta responsabilitat, així com la seva composició. També s'enumeren els drets del saig que és objecte d'un procediment disciplinari, i es regula aquest procediment i les mesures cautelars que es poden adoptar, sempre des de la perspectiva del respecte dels principis generals del dret sancionador administratiu. A continuació s'enumeren les infraccions que pot cometre el saig en l'exercici de les seves funcions, que poden ser molt greus, greus i lleus, com també les sancions corresponents. Igualment es fixa el règim de la prescripció de les infraccions i les sancions esmentades, la graduació d'aquestes sancions, l'extinció de la responsabilitat i el procediment d'anotació i comunicació de les sancions, i també com s'esdevé la rehabilitació.

El títol II està dedicat a la regulació del procediment d'execució forçosa que duu a terme el saig. En aquest sentit es palesa, amb caràcter inicial, que li correspon executar les resolucions judicials civils i administratives i els actes administratius executoris que consisteixen en el pagament d'una quantitat líquida.

Seguidament, es detalla el procediment d'execució forçosa pròpiament dit, que s'inicia amb la sol·licitud d'execució per part de la persona executant. A partir d'aquí, el saig adreça un requeriment detallat a la persona executada i, en cas d'incompliment, dicta un acord d'embargament, que pot ser impugnat judicialment. A continuació es practica l'embargament dels béns i drets de la persona executada i, un cop resolta la impugnació de l'acord d'embargament, si és el cas, s'alienen aquests béns i drets, d'acord amb la normativa aplicable en aquesta matèria. Finalment, s'enumeren els supòsits d'acabament del procediment d'execució forçosa.

També es fa referència a les costes del procediment d'execució. En concret, es defineixen les costes i es determinen les persones que se n'han de fer càrrec, i, alhora, es fixen les obligacions del saig en relació amb la sol·licitud de pagament de les sumes percebudes en el procediment d'execució. Finalment, es disposa la notificació de l'acabament a l'òrgan que ha dictat la resolució o l'acte executat i

s'estableix una norma relativa al còmput dels terminis.

La Llei segueix amb tres disposicions transitòries que, entre altres qüestions, regulen el règim aplicable als procediments d'execució forçosa de les resolucions judicials civils i administratives que s'estiguin tramitant a la data en què els primers saigs prenguin possessió de les seves funcions.

La disposició derogatòria deroga el Decret dels veguers del 6 de maig de 1916; la part final de l'article 4 de l'annex III del Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986, i l'article 95 de la Llei transitòria de procediments judicials, com a conseqüència de l'atribució de la prerrogativa per executar les resolucions judicials que consisteixen en el pagament d'una quantitat líquida al saig i, sobretot, tenint en compte que la nova Llei de l'embargament estableix una regulació detallada i actualitzada del procediment d'embargament i de valoració i alienació dels béns i drets embargats en el marc de l'execució d'aquestes resolucions.

Aquest trasllat competencial, així com l'atribució a l'Administració general i als comuns de la facultat per executar per si mateixos els actes administratius que dictin i siguin executors, d'acord amb la Llei de modificació del Codi de l'Administració, també ha motivat la modificació de l'article 9 de la Llei qualificada de la Justícia i dels articles 92 i 94 de la Llei transitòria de procediments judicials, mitjançant les disposicions finals primera i segona.

La disposició final tercera modifica l'article 1 de l'annex III del Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986, amb l'objectiu de regular amb detall els tràmits processals que s'han d'acomplir un cop la persona executant insta l'execució forçosa de la resolució judicial civil, i fins que es troba en disposició de sol·licitar aquesta execució al saig.

Finalment, la Llei conclou amb tres altres disposicions finals que qualifiquen la disposició final primera, que modifica parcialment la Llei qualificada de la Justícia, encomanen al Govern la publicació dels textos consolidats corresponents, i fixen la data d'entrada en vigor en dos temps dels articles i de les disposicions transitòries, derogatòria i finals de la Llei.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.